نماز رسول الله صلی الله علیه وسلم از جمله مقدار رکوع ایشان و هنگامی که سر از رکوع بر می داشت و سجده و ما بین دو سجده ی ایشان همگی نزدیک به هم بود.

از حکم روایت است که می گوید: مردی که او را زَمَنَ ابن اشعث می نامیدند، بر کوفه غلبه یافت؛ پس ابوعبیده بن عبدالله را امر نمود تا بر مردم نماز بخواند. وی چنین کرد و چون سر از رکوع برمی داشت، به اندازه ی گفتن این دعا می ایستاد: «اللهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ، مِلْءُ السَّمَاوَاتِ وَمِلْءُ الْأَرْضِ، وَمِلْءُ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ، أَهْلَ الثَّنَاءِ وَالْمَجْدِ، لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ»: «یا الله، حمد و ستایش از آن توست؛ چنان ستایشی که آسمان ها و زمین و هر چه را که تو بخواهی پر کند. الهی، تو اهل ستایش و عظمت هستی. آنچه را که تو عنایت کنی، هیچکس نمی تواند جلوی آن را بگیرد و چیزی را که تو منع کنی، کسی نمی تواند آن را عطا کند. و هیچ صاحب سرمایه ای را سرمایه اش از عذاب تو نجات نمی دهد». حَکم می گوید: این مساله را برای عبدالرحمن بن ابی لیلی ذکر نمودم که گفت: از براء بن عازب شنیدم که می گوید: نماز رسول الله صلی الله علیه وسلم از جمله مقدار رکوع ایشان و هنگامی که سر از رکوع بر می داشت و سجده و ما بین دو سجده ی ایشان همگی نزدیک به هم بود. شعبه می گوید: این مساله را برای عمرو بن مرة ذکر نمودم که گفت: ابن ابی لیلی را دیدم که نمازش چنین نبود.

[صحیح است] [به روایت مسلم]

مردی که بر کوفه غلبه یافت، مَطر بن ناجِیة بوده است؛ و ابوعبیده همان عبدالله بن مسعود رضی الله عنه می باشد. و اینکه می گوید پس از برخاستن از رکوع به اندازه ی این دعا می ایستاد: «اللَّهُم ربَّنا لك الحَمد» به این اندازه ایستادن یکی از واجبات نماز می باشد. اما ایستادن بیش از این و به اندازه ی ادامه ی دعا از «مِلْء السماوات» تا پایان، مستحب است. چون رسول الله صلی الله علیه وسلم می فرماید: «إِذَا قَالَ الْإِمَامُ: سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ، فَقُولُوا: رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ»: «زمانی که امام "سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ" می گوید، "رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ" بگویید». و «اللهُمَّ ربَّنا لك الحَمد» دعا و اعتراف می باشد یعنی پروردگارا دعای ما را اجابت کن و حمد و ستایش برای توست به خاطر هدایت و توفیقی که نصیب ما نمودی. و مراد از «مِلْءُ السَّمَاوَاتِ وَمِلْءُ الْأَرْضِ» بیان بزرگی آن و مقدار زیاد آن می باشد. یعنی: پروردگارا، تو مستحق چنین حمد و ستایشی هستی که اگر این حمد و ستایش ها جسم می بودند همه ی این فضا را پر می کردند. «وَمِلْءُ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ»؛ یعنی و به اندازه ای که ما نمی دانیم از ملکوت و وسعت پادشاهی تو. «أَهْلَ الثَّنَاءِ وَالْمَجْدِ»؛ یعنی پروردگارا تو مستحق مدح و بزرگی و پادشاهی و نهایت شرف هستی. «لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ»: برای آنچه بخواهی ببخشی، هیچ مانعی نیست. «وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ»: چون بنا بر حکمت و عدل خود اراده ی محروم نمودن کسی از چیزی داشته باشی، کسی را یارای بخشش نیست. «وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ»؛ «الجّدُّ» به معنای ثروت و بهره می باشد. یعنی نزد تو ثروت و بهره ی ثروتمند به او سودی نمی رساند و او را از عذاب نجات نمی دهد و در پناه خود جای نمی دهد و ثواب برای او مفید نخواهد بود، بلکه تنها آنچه سودمند است که اراده ی تو بر آن رفته است. حکم می گوید: این مساله را برای عبدالرحمن بن ابی لیلی ذکر نمودم که گفت: از براء بن عازب شنیدم که می گوید: نماز رسول الله صلی الله علیه وسلم از جمله مقدار رکوع ایشان و هنگامی که سر از رکوع بر می داشت و سجده و ما بین دو سجده ی ایشان همگی نزدیک به هم بود. یعنی نماز رسول الله صلی الله علیه وسلم در مقدار ارکان با تفاوتی اندک میان آنها، نزدیک به هم بود؛ چنانکه اگر قیام را طولانی می کرد، رکوع را چنان طولانی می نمود تا مقدار آن نزدیک به حالت قیام باشد؛ و به همین ترتیب در سایر ارکان عمل می کرد. و چون قیام را کوتاه می خواند، رکوع را چنان کوتاه می کرد که مقدار آن نزدیک به حالت قیام باشد. و این مساله را در سایر ارکان نیز رعایت می کرد. این حدیث توصیف برخی اوقات می باشد وگرنه رسول الله صلی الله علیه وسلم گاهی نماز را طولانی می کرد. بنابراین این حدیث در مورد برخی اوقات می باشد و نتیجه ی آن این است که: بخش های مختلف نماز رسول الله صلی الله علیه وسلم از نظر مقدار آن نزدیک به هم بوده

است؛ چنانکه رکوع و برخاستن از رکوع و سجده و نشستن بین دو سجده ی ایشان نزدیک به مقدار ایستادن ایشان در نماز بوده است و گاهی جهت قرائت، قیام نماز را طولانی می کرد.

http://www.sunnah.global/hadeeth/fa/show/10924